

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

تحول بنیادین آموزش و پرورش

نظام رتبه بندی حرفه‌ای معلمان

و
ساماندهی جذب و تامین نیروی انسانی

وزارت آموزش و پرورش

(تصویب نامه هیئت وزیران - به انضمام متون پیشنهادی)

معاونت توسعه‌ی مدیریت و پشتیبانی

تابستان ۱۳۹۲

موارد پیشنهادی غیر قابل استناد

(ویرایش دوم)

سرسنانه: ایران. وزارت آموزش و پرورش. معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی
عنوان و نام پدیدآور: نظام رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان و ساماندهی جذب و تامین نیروی انسانی وزارت
آموزش و پرورش (تصویب‌نامه هیئت وزیران - به انضمام متون پیشنهادی) موارد پیشنهادی غیر قابل استناد/
سرپرست گروه حمیدرضا حاجی‌بابایی؛ اعضای گروه وحید کیارشی... [و دیگران]؛ تهیه و تنظیم معاونت

توسعه‌ی مدیریت و پشتیبانی.

وضعیت ویراست: ویراست ۲

مشخصات نشر: تهران: نگارش شرق، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶۲ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۱۵-۱-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: اعضای گروه وحید کیارشی، مهدی نویدلهم، عباس صدری، هاشم مسعودی‌آشتیانی، جعفر بابایی.

یادداشت: بالای عنوان: تحول بنیادین آموزش و پرورش.

عنوان دیگر: تحول بنیادین آموزش و پرورش.

موضوع: آموزش و پرورش -- ایران -- نیروی انسانی

موضوع: معلمان -- ایران -- ارزشیابی

شناسه (ISIRI): حاجی‌بابایی، حمیدرضا، ۱۳۳۸ -

شناسه افزوده: کیارشی، وحید

رده بندی کنگره: ۱۲۹۰۶/۱۲۵۳۲۷ L.A.

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۲۰۴۲۵

قیمت: اهدایی

مؤلفان

سرپرست گروه: دکتر حمید رضا حاجی بابایی

اعضای گروه: وحید کیارشی

مهندس مهدی نوید ادهم

دکتر عباس صدری

هاشم مسعودی آشتیانی

جعفر بابایی

با تشکر از: اعضای شورای معاونین وزارت آموزش و پرورش

اعضای کمیسیون شورای عالی آموزش و پرورش

همکاران اداره کل امور اداری و تشکیلات

تهیه و تنظیم: معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی

نظام رتبه بندی حرفه‌ای معلمان و ساماندهی
جذب و تامین نیروی انسانی

اجرا: سرچشمه اندیشه تبلیغ ۷۷۵۱۴۴۷۸

صفحه آرایشی و ویرایش: مَنّا پیلتن

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۲

مؤلف: دکتر حمید رضا حاجی بابایی

ناشر: انتشارات نگارش شرق

قیمت: اهدایی
تیراژ: ۴۰۰۰

فهرست

- یادآوری مهم ۶
- پیش‌گفتار ۷
- الف - مقدمه ۹
- اهداف طرح ۱۱

- تصویب نامه هیئت وزیران ۱۵

- خلاصه مطالب ۳۰

- ب - متون پیشنهادی برای تصویب ۳۱

۱. لایحه‌ی پیشنهادی هیئت دولت برای تقدیم به مجلس شورای اسلامی ۳۱

۲. متن پیشنهادی برای تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی ۳۳

۳. آیین‌نامه‌ی پیشنهادی برای تصویب در شورای عالی آموزش و پرورش ۳۶

۴. آیین‌نامه‌ی پیشنهادی برای تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی ۴۸

- ج - بخش ضوابط ۵۳

ضمیمه ۱- سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور در

- ارتباط با رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان و جذب منابع انسانی ۵۳

- ضمیمه ۲- راهبردها و اقدامات ملی در نقشه‌ی جامع علمی کشور ۵۵

- ضمیمه ۳- راهکارهای سند تحول بنیادین مرتبط با رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان ۵۷

ضمیمه ۴- راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در ارتباط با جذب

- و تأمین منابع انسانی ۵۹

- پیوست‌ها ۶۱

یادآوری مهم

تدوین طرح نظام رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان و ساماندهی جذب و تأمین نیروی انسانی، از شهریورماه سال ۱۳۹۱، آغاز شد و در طول ده ماه گذشته، تا تابستان ۱۳۹۲، طی جلسات کارشناسی متعدد، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در چند جلسه‌ی شورای معاونان وزارت آموزش و پرورش نیز مطالب مطرح و بررسی شد؛ پس از تدوین، نهایی و در قالب یک مجموعه ارائه گردید،

همچنین در جلسات شورای عالی آموزش و پرورش و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی مطرح شد و آن‌گاه در قالب یک لایحه، به هیئت محترم دولت تقدیم شد و هم‌زمان آیین‌نامه‌های مربوط به شورای عالی انقلاب فرهنگی، جهت تصویب ارائه گردید.

تا این مرحله، پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش، در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۶ هیئت محترم وزیران مطرح و «رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان و ساماندهی جذب و تأمین نیروی انسانی آموزش و پرورش» طی تصویب نامه‌ی شماره‌ی ۷۲۸۸۰/ت ۴۹۳۰۲ هـ به تاریخ ۱۳۹۲/۳/۲۸، در قالب ده ماده و سه تبصره و یک شیوه‌نامه به تصویب رسید.

بدین ترتیب امکان اجرای طرح، در قالب قوانین و مقررات موجود فراهم می‌آید. بنابراین، در مجموعه‌ی حاضر، ابتدا، تصویب‌نامه‌ی هیئت وزیران، به طور کامل ارائه و سپس متون پیشنهادی برای تصویب، در قالب یک بسته اجرایی، مطرح شده است.

پیشگفتار

آموزش و پرورش مهم‌ترین نهاد اجتماعی کشور و مولد سرمایه اجتماعی است و تحول در آن مورد تاکید و توجه جدی قرار گرفته است. لازمه این تحول حمایت همه جانبه از معلمان است زیرا آنان نقطه آغاز این تحول بوده و با دانش و مهارتی که کسب می‌کنند می‌توانند محیط مدارس را به فضای رشد و بالندگی مبدل نمایند.

نگاه‌داشت شأن و منزلت معلم و تأمین آرامش روحی و معیشتی او شرط بقاء و پیشرفت، مبنای توسعه پایدار کشور است. معلم از ارکان مهم آموزش و پرورش و عامل اصلی تغییر در بینش، روش و رفتار فرزندان میهن اسلامی در بهترین دوره‌های زندگی آنان است با توجه به اعتبار و ارزشی که بر معلم متصور است سرمایه‌گذاری برای تربیت، تأمین معیشت و حفظ شأن و منزلت این رکن اساسی تعلیم و تربیت بهترین و سودمندترین نوع سرمایه‌گذاری است. بدین جهت نمی‌بایست نوع و جنس کار معلم را از نوع و ماهیت کار اداری قلمداد نمود چون معلم اصلی‌ترین و تأثیرگذارترین مؤلفه تعلیم و تربیت است و نقش الگویی و هدایت‌گری، او را تا جایگاه رفیع انبیاء ارتقاء داده این مسئله همواره یکی از دغدغه‌های اساسی اینجانب بوده که چه طور می‌توان منزلت پیامبرگونه معلم را در فرایند تعلیم و تربیت ارتقاء داد.

این نگرش و توجه به این امر که نوع، اهمیت و ماهیت شغل معلمی همسو و مشابه با مشاغل آموزش‌عالی در کشور است ایجاب می‌کند نظام رتبه‌بندی و جذب معلمان، جدای از مقررات عمومی تدوین گردد و خوشبختانه این مهم در سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و راهبردهای نقشه جامع علمی کشور مورد توجه و تاکید قرار گرفته و با صراحت بدان اشاره شده است. باتوجه به این اسناد، نظام رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان و جذب و تأمین منابع انسانی آموزش و پرورش در قالب یک لایحه برای سیر مراحل تصویب در مجلس شورای اسلامی تقدیم دولت گردیده و از سویی موارد مربوط به شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش و پرورش نیز برای تصویب پیشنهاد شده است. این موضوع در جلسات متعدد با حضور صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران شورای عالی و شورای معاونین وزارت آموزش و پرورش مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. هیئت محترم وزیران نیز قسمت‌هایی از متون پیشنهادی را به تصویب رسانده است.

در پایان ضمن تشکر از همه کسانی که در بررسی و تدوین آن همکاری همه جانبه داشته‌اند، امید است با تصویب این طرح گامی اساسی در جهت منزلت و ارتقاء جایگاه علمی و اجتماعی معلمان عزیز برداشته شده باشد.